

nodig: één onder een besluit waarbij Kruls tot generaal-majoor, één onder een tweede besluit waarbij hij tot Chef-Staf Militair Gezag werd benoemd. Het kostte moeite, de koningin (in november '43 en in mei '44 had zij in radiotoespraken gezegd, dat het Militair Gezag slechts 'enkele weken, enkele dagen misschien' zou functioneren) over de brug te krijgen. Somer die haar begin '43 een uiterst ongunstig (en goeddeels onjuist) rapport had uitgebracht over de houding van het Algemeen Hoofdkwartier tijdens de Duitse invasie, stelde op schrift dat Kruls, toen een van de adjudanten van minister Dijxhoorn, niet tot het Algemeen Hoofdkwartier had behoord en van Heuven Goedhart die in een lang gesprek van Kruls de indruk had gekregen dat deze capabel en uitgesproken betrouwbaar was, drong er via prins Bernhard bij de koningin op aan, met beide benoemingen accoord te gaan. Zij bleef zich verzetten, maar het snelle verloop der gebeurtenissen liet haar geen keus – zij verleende haar toestemming, evenwel pas op de dag waarop Antwerpen werd bevrijd, 4 september.

'Een pak van mijn hart', noteerde van Lidth toen hij er een dag later bericht van kreeg, 'de kleine man' (Gerbrandy) 'deelt mij echter mede dat HM hem heeft meegedeeld 'dat zij er niet aan denkt', hem' (Kruls) 'in gehoor te ontvangen en deze minzame boodschap gewerd mij vóór de toestemming tot bevordering.'¹ Een tweede 'minzame boodschap' gewerd van Lidth een dag later: tegen Gerbrandy had de koningin ook nog gezegd dat zij het MG zou 'vernietigen' (d.w.z.: zo spoedig mogelijk opheffen); van Lidth troostte zich maar met de hoop 'dat zij nog tot andere gedachten komt.'²

Wapens voor de illegaliteit

Wij hebben in ons vorige hoofdstuk vermeld dat na de *débaclé* van het *Englandspiel* Nederlandse illegale groepen hun eerste wapens en explosieven uit Engeland pas weer ontvingen in de laatste dagen van augustus en de eerste van september '44, dat die zendingen bestemd waren voor de Raad van Verzet, niet voor de Knokploegen (die overigens wel de eerste zending in ontvangst namen), en dat de OD, alle verzoeken van Six ten spijt, niets had ontvangen.

¹ Van Lidth: 'Dagboek', 5 sept. 1944.   ² A.v., 6 sept. 1944.